Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Johanna Herttuainen
Yhdyskuntaratkaisut / Kestävä vesihuolto

23.5.2025

SYKE/2025/1086

Julkinen

Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi
Eduskunta
00102 Eduskunta

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunta tiistai 27.05.2025 klo 10.00 / HE 40/2025 vp / Asiantuntijapyyntö

Asia: HE 40/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vesihuoltolain muuttamisesta https://www.eduskunta.fi/pdf/HE+40/2025

Kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä vesihuoltolain muuttamiseksi (HE 40/2025 vp)

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt Suomen ympäristökeskukselta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä vesihuoltolain muuttamiseksi (HE 40/2025 vp). Suomen ympäristökeskus (myöhemmin Syke) kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

ELY-keskus hyödyntää vesihuollon valvontatehtävissä Syken ylläpitämää ja tuottamaa tietoa. Valvonnassa hyödynnetään muun muassa Syken hallinnoimaa vesihuollon tietojärjestelmää Veetiä sekä tilannetietoa, joka pohjautuu Syken ylläpitämiin paikka- ja havaintotietoaineistoihin, kuten tulvamallinnukseen. Tämän mahdollistamiseksi tulee keskeisiä Syken ylläpitämiä vesihuollon tilannekuvan tuottamiseen tarvittavia tietojärjestelmiä kehittää systemaattisesti siten, että valvonnassa tarvittava valtakunnallinen ajantasainen tilannekuva on valvovan viranomaisen, ELY-keskuksen, käytettävissä. Tilannekuva edellyttää tutkittua ja analysoitua ennuste- ja skenaariotietoa muun muassa ilmastonmuutoksen vaikutuksista vesihuoltoon. Syken rooli kansallisen vesihuollon turvaamiseksi tilannetiedon tuottajana tulisi kuvata vesihuoltolaissa. Tietoa tulee pystyä tuottamaan vesihuoltolaitoskohtaisesti.

Vesihuoltolaitoksen määritelmässä oleva henkilömäärä ei ole yksiselitteisesti laitoksen määrittelyyn käytettävissä. Vähintään asetuksessa määritelmää tulee tarkentaa siten, että tämä on yksiselitteinen ja kaikkien tietoa omassa toiminnassaan käyttävien todennettavissa.

Vesihuoltolaitosten toiminta-alueen ajantasaisuus tulisi tarkastaa vähintään viiden vuoden välein. Nyt esitetyn kymmenen vuoden aikana tietojärjestelmät ja ohjelmat vanhenevat.

Toiminta-alueet tuodaan jatkossa Syken ylläpitämään paikkatietojärjestelmään. Tässä yhteydessä olisi tarkoituksenmukaista tuoda toiminta-alueiden lisäksi koneluettava hulevesiviemäröinnin aluemainen paikkatieto samaan, parhaillaan rakenteilla olevaan Taavetti-järjestelmään.

Lainsäädännön liitteenä olevaan vesihuoltoasetukseen Sykellä on merkittävä määrä kehittämisehdotuksia. Nämä kootaan erilliseen lausuntoon.

Lausuntoon ovat osallistuneet erikoisuunnittelija Johanna Herttuainen, suunnitteluinsinööri Toivo Lapinlampi ja ryhmäpäällikkö Seija Rantonen.